

Nr 34.

Ankom till riksdagens kansli den 3 juni 1927 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 4:o), 8:o), 9:o), 11:o) och 14:o) i lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Genom en den 22 mars 1927 dagtecknad proposition, nr 237, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga här nedan intagna förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 4:o), 8:o), 9:o), 11:o) och 14:o) i lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

De ändringar i 2 § i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt, som föreslås i ifrågavarande proposition, äro föranledda, ändringarna i 4:o) och 14:o) av de förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 29 juni 1912 om understödsföreningar och till förordning om erkända sjukkassor m. m., som förelagts riksdagen genom propositionerna nr 113 och 114; ändringen i 8:o) av det förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet, som förelagts riksdagen genom propositionen nr 244; ändringen i 9:o) av den vid fjolårets riksdag antagna lagen om upplåtelse under åborätt av viss jord; samt ändringen i 11:o) av de förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 14 juni 1907 om nyttjanderätt till fast egendom och till lag angående uppsikt å vissa jordbruk, som förelagts riksdagen genom propositionerna nr 182 och 191. Frånsett sistnämnda ändringar har 11:o) upptagits i den lydelse momentet erhållit genom lag den 18 juni 1926. *Utskottet.*

Då Kungl. Maj:ts ovannämnda propositioner nr 113 och 114 på grund av kamrarnas skiljaktiga beslut icke blivit av riksdagen bifallna, torde ändringarna i 4:o) och 14:o) icke böra genomföras. Såsom följd härav bör sista stycket i ikraftträdelse- och övergångsbestämmelserna utgå.

Vad angår propositionen nr 244 har densamma, såvitt nu är i fråga, i hudsak bifallits av riksdagen. Riksdagen har emellertid på grund av motionsvis framfört förslag därjämte antagit sådan ändring i väglagen, att möjlighet

beretts vägsynenämnd att ålägga markägare att mot skäligen ersättning för uppkommen skada upplåta mark för snöskärmars uppsättande. Denna ändring har föranlett tillägg till 80 § i väglagen av innehåll, att talan över dylikt beslut av vägsynenämnd får föras hos länsstyrelse. En motsvarande ändring i regeringsrättslagen torde alltså bliva erforderlig.

Mot de föreslagna ändringarna i övriga lagrum har utskottet icke funnit anledning till erinran. Utskottet har i 11:o rättat ett uppenbart tryckfel.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen, med förklarande att Kungl. Maj:ts förslag icke kunnat i oförändrat skick av riksdagen antagas, måtte för sin del antaga följande

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

L a g

om ändrad lydelse av 2 § 4:o), 8:o), 9:o), 11:o) och 14:o) i lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

L a g

om ändrad lydelse av 2 § 8:o), 9:o) och 11:o) i lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Med upphävande av lagen den 18 juni 1926 (nr 339) om ändrad lydelse av 2 § 11:o) i lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt förordnas härigenom, att 2 § 4:o), 8:o), 9:o), 11:o) och 14:o) i sistnämnda lag — av vilka lagrum 4:o) *senast ändrats genom lag den 6 juni 1925 (nr 180)*, 8:o) genom lag den 20 juni 1924 (nr 259), 9:o) genom lag den 4 juni 1926 (nr 198) och 14:o) *genom lag den 22 juni 1923 (nr 480)* — skola, sistnämnda *fyra* lagrum i nedan angivna delar, erhålla följande ändrade lydelse:

Med upphävande av lagen den 18 juni 1926 (nr 339) om ändrad lydelse av 2 § 11:o) i lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt förordnas härigenom, att 2 § 8:o), 9:o) och 11:o) i sistnämnda lag — av vilka lagrum 8:o) *senast ändrats genom lag den 20 juni 1924 (nr 259)* och 9:o) genom lag den 4 juni 1926 (nr 198) — skola, sistnämnda *två* lagrum i nedan angivna delar, erhålla följande ändrade lydelse:

2 §.

4:o) *mål om avlöningsförmåner* —
 — — *överenskommelser*;
mål om ersättning — — — *kläder*;
mål om annan ersättning — — —
riksförsäkringsanstalten;
mål om sådant bidrag eller understöd av statsmedel, som statskontoret,

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

tillsynsmyndigheten över registrerade understödsföreningar eller Konungens befallningshavande enligt gällande författningar må bevilja eller skall på rekvisition utbetala;

8:o) mål om rust- och rotehållare — — — — — roteringsverket;

mål om hemmans — — — — — skyldigheter;

mål om anläggning, indragning eller förändring av allmänna vägar och ödebygdsvägar, av broar och färjor därå, om deras underhåll sommar- och vintertiden, om vägdelning, om rätt att hava stängsel, byggnad, upplag, skyltar och dylikt utmed väg eller att därå hava grind, om tid för grinds öppenställande, om bredden av hjulringar å arbetsådon på landet;

mål om anläggning, indragning eller förändring av allmänna vägar och ödebygdsvägar, av broar och färjor därå, om deras underhåll sommar- och vintertiden, om vägdelning, om rätt att hava stängsel, byggnad, upplag, skyltar och dylikt utmed väg eller att därå hava grind, om tid för grinds öppenställande, om uppsättande av snöskärm i närheten av väg och ersättning för därav uppkommen skada, om bredden av hjulringar å arbetsådon på landet;

mål — — — — — skjutsväsendet;

mål om allmän flottled — — — — — begagnande;

mål om strömrrensningar — — — — — bidraga;

mål om ordningen — — — — — tångtäkt.

9:o) Mål om tillvaro — — — — — inrättning;

mål om rätt för den, som annorledes än genom upplåtelse åtkommit besittningsrätt för obegränsad tid (åborätt) enligt lagen om upplåtelse under åborätt av viss jord, att varda antagen till åbo, om rätt för åbo att enligt samma lag inlösa fastighet;

mål om anläggning — — — — — nybyggen;

mål, huruvida jord — — — — — erläggas;

mål om villkor — — — — — upplåtas;

mål om — — — — — arrende;

11:o) mål om avgäld från avsöndrad fastighet, om fördelning av mantal eller utskylder mellan stamfastighet och avsöndrad lägenhet;

mål om tomtmätning;

mål om avstyckning enligt 5 kap. i lagen om fastighetsbildning i stad; mål om avstyckning inom samhälle eller område, varom förmäles i 19 kap. 10 § andra stycket i lagen om delning av jord å landet;

11:o) mål om avgäld från avsöndrad lägenhet, om fördelning av mantal eller utskylder mellan stamfastighet och avsöndrad lägenhet;

mål om tomtmätning;

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

mål, huruvida fastighet är av beskaffenhet att den må förvärvas av bolag eller förening;

mål om undantag från tillämpningen av de om vissa jordbruksarrenden enligt lag gällande särskilda bestämmelser;

mål om rätt att för visst ändamål taga i anspråk brukningsdel, med avseende varå lagen angående uppsikt å vissa jordbruk äger tillämpning, eller att bortföra eller lämna utan underhåll byggnad å sådan brukningsdel;

mål om naturminnesmärkens fredande;

14:o) *mål om* — — — *utmålsläggning*;

mål om meddelande — — — *modeller*;

mål om anteckning — — — *näringsyrke*;

mål om registrering — — — *skeppsmätning*;

mål om anteckning — — — *automobil*;

mål om registrering — — — *registrering*;

mål om vägrat tillstånd — — — *pensionat*;

mål om beslut av tillsynsmyndigheten över registrerade understödsföreningar i andra fall än förut i denna paragraf, angivits.

Denna lag träder i kraft: 11:o) första till och med femte samt åttonde punkterna den dag då lagen om delning av jord å landet träder i kraft, 11:o) sjätte punkten den 1 augusti 1927 och lagen i övrigt den 1 januari 1928.

Där i mål om avsöndring från fastighet under enskild äganderätt eller stadsgad åborätt eller om tillstånd till ägostyckning talan jämlikt äldre lag fullföljes hos Konungen i statsdepartement, skall utan hinder av nya lagens ikraftträdande det tillkomma regeringsrätten att upptaga och avgöra besvären.

Där i mål, som angår sjukkassa, å vilken lagen den 4 juli 1910 (nr 77 s. 1) om sjukkassor äger tillämpning, talan mot beslut av den i nämnda lag omfördälda tillsynsmyndigheten fullföljes hos Konungen, skall det jämväl

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

efter 'den 1 januari 1928 tillkomma
regeringsrätten att upptaga och avgö-
ra besvären.

Stockholm den 3 juni 1927.

På andra lagutskottets vägnar:

K. G. WESTMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *K. G. Westman, von Stockenström, Sigfrid Hans-
son, greve Spens* och *Martin Svensson*;

från andra kammaren: herrar *Magnusson* i Skövde, *Ödström, Johanson* i Halla-
gården, *Holmström* i Stockholm, *Ros, Johansson* i Sollefteå, *Olovson* i Västerås och
Pettersson i Hällbacken.
